

Projektowanie uniwersalne kultury - dostępność w instytucjach kultury

Zadanie 1 Przedsięwzięcie szkoleniowe

Autodiagnoza dostępności instytucji kultury

Wstęp

Dokument wspiera proces analizy zasobów instytucji kultury w zakresie dostępności, zwłaszcza dostępności programu i pracy z publicznością. Jest kluczowy w ramach programu „Projektowanie uniwersalne kultury – dostępność w instytucjach kultury”, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus”.

Praca nad autodiagnozą powinna zostać zainicjowana przez zespół skierowany do realizacji zadania w instytucji kultury tak szybko, jak to tylko możliwe. Wysiłek wypełnienia tego dokumentu ma być wspierany przez trenera-tutora podczas sesji tutoringu on-line. W dowolnym momencie i w zakresach wybranych przez zespół projektowy, warto zaprosić do autodiagnozy innych pracowników i pracownice instytucji. Dobrym rozwiązaniem jest zaproszenie do niej osób, które na co dzień nie pracują z publicznością (dbają o czystość, są pracownikami administracyjnymi, kadrowymi czy technicznymi).

Ze względu na obszary, których dotyczy autodiagnoza – w części refleksji powinny wziąć udział osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze oraz pracownicy instytucji, którzy bezpośrednio pracują z publicznością o szczególnych potrzebach, są w stanie przywołać kluczowe zagadnienia czy przywołać opinie publiczności.

Autodiagnoza zakłada procesowe przyglądanie się instytucji. Nie jest możliwe szybkie i intuicyjne wypracowanie odpowiedzi na wszystkie pytania. Zachęcamy, żeby do namysłu nad pytaniami czy zadaniami z autodiagnozy dołączyć dowolne narzędzia badawcze, na przykład obserwację zachowań publiczności z niepełnosprawnościami i osób starszych podczas wydarzeń (więcej o narzędziach badawczych: publikacja Narodowego Centrum Kultury pt. „Narzędziownik. Diagnoza w kulturze”; [link](#)). Pomocne może być też dołączenie do autodiagnozy efektów ewaluacji projektów czy działań dostępnych oraz wsparcie całego procesu lekturą, na przykład, raportu o stanie zapewnienia dostępności z 2021 roku.

Pracę nad autodiagnozą musi poprzedzić lektura [Modelu Dostępnej Kultury](#).

ZESPÓŁ I NASZE KOMPETENCJE

1. Czy w instytucji została podjęta oficjalnie decyzja o rozwijaniu dostępności?

- a) Tak. Zarządzenie nr 19/2025 z dnia 21.07.2025 r.
- b) Nie.
- c) Nie wiem.

2. W jaki sposób ta decyzja została ogłoszona?

- a) Zarządzenie dyrektora. Zarządzenie nr 19/2025 z dnia 21.07.2025 r.
- b) Ogłoszenie w czasie zebrania zespołu. Zespół pracowniczy został poinformowany podczas zebrania zespołu w dniu 16.04.2025 r.
- c) Mail do zespołu.
- d) Publikacja informacji na stronie internetowej lub w mediach społecznościowych. Publikacja na stronie <https://muzeum-drozdowo.pl/>
- e) Nie została ogłoszona.
- f) Nie wiem.

3. Czy w instytucji jest osoba pełniąca funkcję koordynatora/koordynatorki do spraw dostępności (lidera/liderki do spraw dostępności, specjalisty/specjalistki do spraw dostępności itp.)?

- a) Tak.
- b) Nie.

Dodatkowe uwagi: Koordynatorem dostępności jest Barbara Turowska – kustosz, dział oświatowy, tel. 86 219-20-81; b.turowska@muzeum-drozdowo.pl

4. Czy zespół instytucji został poinformowany o tym, kto pełni tę funkcję?

- a) Tak.
- b) Nie.
- c) Nie dotyczy.

Dodatkowe uwagi, np.: jeśli tak, w jaki sposób?

Zespół pracowniczy został poinformowany podczas zebrania zespołu w dniu 16.04.2025 r.

5. Czy dane kontaktowe do koordynatora/koordynatorki dostępności są opublikowane, np. na stronie internetowej instytucji?

- a) Tak.
- b) Nie.
- c) Nie dotyczy.

Jeśli tak, gdzie (BIP, strona www): Dane koordynatora dostępności zostały opublikowane na stronie <https://muzeum-drozdowo.pl/> w zakładce „dostępność i ochrona danych”.

6. Czy w instytucji jest zespół do spraw dostępności (formalnie powołany lub nieformalny)?

a) Tak.

b) Nie.

Dodatkowe uwagi:

Zespół do spraw dostępności został powołany formalnie, zarządzeniem nr 19/2025 z dnia 21.07.2025 r.

W skład zespołu wchodzi osoby:

- Barbara Turowska (koordynator): kustosz, dział oświatowy, tel. 86 219-20-81;

b.turowska@muzeum-drozdowo.pl

- Małgorzata Wądołowska – adiunkt, dział oświatowy, mail, tel. 86 219-20-81;

m.wadolowska@muzeum-drozdowo.pl

- Zbigniew Zalewski – archiwista, dział administracyjno-gospodarczy, tel. 86 219-20-81;

zb.zalewski@muzeum-drozdowo.pl

- Marcin Rydzewski, kustosz, dział historyczny, tel. 86 219-20-81;

m.rydzewski@muzeum-drozdowo.pl

- Tomasz Szymański, kustosz, dział historyczny, tel. 86 219-20-81;

t.szymanski@muzeum-drozdowo.pl

7. Czy zespół instytucji został poinformowany o tym, kto wchodzi w skład zespołu do spraw dostępności?

a) Tak.

b) Nie.

c) Nie dotyczy.

Dodatkowe uwagi, np.: jeśli tak, w jaki sposób?

Zespół instytucji poinformowany został o składzie zespołu do spraw dostępności podczas zebrania zespołu w dniu 16.04.2025 r.

8. Czy skład zespołu do spraw dostępności został podany np. na stronie internetowej instytucji?

a) Tak.

d) Nie.

b) Nie dotyczy.

Jeśli tak, gdzie (BIP, strona www):

Skład zespołu został podany na stronie <https://muzeum-drozdowo.pl/>, zakładka „dostępność i ochrona danych”.

9. W jakie prace jest angażowana osoba zajmująca się koordynacją dostępności w instytucji?

- ☒ Konsultuje wszystkie przygotowywane działania merytoryczne.
- ☐ Konsultuje niektóre przygotowywane działania merytoryczne.
- ☒ Przygotowuje własne działania merytoryczne.
- ☒ Samodzielnie udostępnia prowadzone działania merytoryczne.
- ☐ Rozdziela budżet na zapewnianie dostępności w Twojej instytucji.
- ☒ Prowadzi warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
- ☒ Organizuje warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
- ☐ Opracowuje wytyczne zapewniania dostępności w Twojej instytucji.
- ☒ Stale współpracuje z dyrekcją Twojej instytucji.
- ☐ Czasami współpracuje z dyrekcją Twojej instytucji.
- ☒ Kieruje pracami zespołu ds. zapewniania dostępności.
- ☒ Dba o wypełnianie minimów ustawowych w zakresie zapewniania dostępności
- ☐ Nie wiem.

10. W jakie prace jest angażowany zespół do spraw dostępności w instytucji?

- ☐ Konsultuje wszystkie przygotowywane działania merytoryczne.
- ☒ Konsultuje niektóre przygotowywane działania merytoryczne.
- ☒ Przygotowuje własne działania merytoryczne.
- ☒ Samodzielnie udostępnia prowadzone działania merytoryczne.
- ☐ Rozdziela budżet na zapewnianie dostępności w Twojej instytucji.
- ☒ Prowadzi warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
- ☒ Organizuje warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
- ☒ Opracowuje wytyczne zapewniania dostępności w Twojej instytucji.
- ☒ Stale współpracuje z dyrekcją Twojej instytucji.
- ☐ Czasami współpracuje z dyrekcją Twojej instytucji.
- ☐ Kieruje pracami zespołu ds. zapewniania dostępności.
- ☒ Dba o wypełnianie minimów ustawowych w zakresie zapewniania dostępności.
- ☐ Nie wiem.

11. Czy w instytucji były prowadzone warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?

- a) Tak.

- b) Nie.
- c) Nie wiemy.

12. Kto brał udział w takich szkoleniach?

- a) Wszyscy pracownicy.
- b) Większość pracowników (szkolenia odbywały się podczas zebrań pracowniczych)
- c) Nieliczni pracownicy.
- d) Nie wiem.

13. Czy w szkoleniach brali też udział wolontariusze?

- a) Tak, wszyscy.
- b) Tak, część.
- c) Nie (nie prowadzimy wolontariatu)
- d) Nie wiem.

14. Czy w szkoleniach brali udział współpracownicy/współpracowniczki (np. instruktorzy/instruktorzy, przewodnicy/przewodniczki itp.)?

- a) Tak, wszyscy.
- b) Tak, część.
- c) Nie. (Współpracownicy są zatrudniani tylko do wykonania specjalistycznych tematów/zajęć/wykładów, na umowy cywilno-prawne)
- d) Nie wiem.

15. Proszę określić poziom kompetencji dotyczących dostępności wśród osób w zespole i – opcjonalnie – przypisać osoby posiadające te kompetencje (przez funkcję i role w dziale).

Prosimy o zaznaczenie w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza „w ogóle nie posiadamy kompetencji w tym zakresie”, 2 oznacza „raczej nie posiadamy”, 3 oznacza „trudno powiedzieć”, 4 oznacza „raczej posiadamy”, 5 oznacza „zdecydowanie posiadamy”.

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
Zarządzanie dostępnością (koordynacja dostępności)			x			Cały zespół pracowniczy – 3, koordynator do spraw dostępności - 4
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR: WIDZENIE			x			Cały zespół pracowniczy: obsługa osób z niepełnosprawnością – 2, obsługa osób starszych - 4

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR SŁYSZENIE	x					Cały zespół pracowniczy: obsługa osób z niepełnosprawnością – 1, obsługa osób starszych - 1
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR: PORUSZANIE SIĘ				x		Cały zespół pracowniczy
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR: ROZUMIENIE			x			Cały zespół pracowniczy
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR: CZUCIE			x			Cały zespół pracowniczy
Szeroko rozumiany savoir vivre (inicjowanie kontaktu) z osobami o szczególnych potrzebach, w tym z osobami starszymi.				x		Cały zespół pracowniczy
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR: SŁYSZENIE (np. napisy rozszerzone, zlecenie tłumaczeń PJM).	x					Cały zespół pracowniczy
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR: WIDZENIE (np. materiały dotykowe, audiodeskrypcja).		x				Cały zespół pracowniczy
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR: ROZUMIENIE (np. karty w tekście łatwym, pomoce sensoryczne).				x		Cały zespół pracowniczy: tekst łatwy w podpisach do eksponatów, pomoce sensoryczne – przyrodnicze, zwłaszcza botaniczne.
Język migowy	x					Cały zespół pracowniczy: żadna osoba nie została przeszkolona w zakresie języka migowego.

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
Język prosty				x		Cały zespół pracowniczy: proste opisy pod eksponatami, prosty przekaz podczas oprowadzania, zwłaszcza grup szkolnych i rodzinnych.
Komunikacja i promocja dostępności (w tym dostępne media społecznościowe)				x		osoba z zespołu do spraw dostępności, odpowiedzialna za promocję i komunikację w mediach - 4
Obsługa sprzętu i narzędzi dostępu (np. pętli indukcyjnych)			x			Cały zespół pracowniczy - 3: używamy projektora panoramicznego. Osoba z zespołu do spraw dostępności odpowiedzialna za odpowiednie nagłośnienie podczas imprez – 5.
Ewakuacja i bezpieczeństwo OzN		x				Cały zespół pracowniczy. Nie mamy odpowiednich instrukcji.
Inne (proszę wskazać):						
Inne:						
Inne:						

DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA I EWAKUACJA

Wypełniając tę część proszę wziąć pod uwagę minimalne wymagania dostępności dla podmiotów publicznych, art. 6 ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, link: [ISAP](#).

1. Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności architektonicznej?

- a) Tak, audyt przeprowadził organizator.
- b) Tak, audyt przeprowadziła firma zewnętrzna.
- c) Tak, audyt przygotowaliśmy samodzielnie / we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi.
- d) Nie.
- e) Nie wiem.

Dodatkowe informacje (w tym rok audytu, informacje o audytorach itp.).

Muzeum mieści się w dwóch budynkach:

- współczesnym, budowanym w 2013 i rozbudowanym w 2022 r. z wystawami przyrodniczymi – akwarystyczna powstanie do końca września 2025 r., pozostałe do końca 2026 r. Pawilon przyrodniczy jest w całości dostępny architektonicznie.
- zabytkowym XVIII/XIX w. dworem Lutosławskich, w którym znajdują się wystawy historyczne (na razie „prześciowe”) i pomieszczenia pracownicze. Budynek miał wiele barier, które usuwane są w trakcie trwających, głównie od 5 lat, remontów. Prace budowlane wykonywane są zgodnie z projektami budowlanymi i to na ich potrzeby były wielokrotnie przeprowadzane audyty: samodzielnie, z inspektorami nadzoru prac budowlanych oraz architektami wykonującymi projekty. Audyty odnosiły się do aktualnie obowiązujących przepisów związanych z dostępnością, ale też uwzględniały uwagi pracowników z obserwacji osób z niepełnosprawnościami i osób starszych. Wkrótce rozpoczną się audyty z udziałem osoby z niepełnosprawnością podczas wykonywania nawierzchni miejsc parkingowych i placu między budynkami wystawienniczymi oraz podjazdu do wejścia budynku.

Bardzo ważny w działalności Muzeum jest też:

- zabytkowy park z wiatą, w którym odbywają się wydarzenia: koncerty, festyny, warsztaty przyrodnicze, plastyczne, florystyczne, wykłady pod wiatą itp. Jak ważne są wydarzenia plenerowe uświadomił nam okres pandemii i związanych z tym ograniczeniami w prowadzeniu działalności kulturalnej. Posiadanie miejsca do prowadzenia działalności na świeżym powietrzu stało się wielkim atutem. Można tu było wziąć udział w wydarzeniach, odpocząć i cieszyć się pięknem przyrody.

W 2013 r. w części parku wybudowana została ścieżka edukacyjna „Ostoja drozdowska”. Była dostępna architektonicznie, z elementami audiodeskrypcji, udźwiękowioną tablicą z głosami ptaków, modelami tropów zwierząt, donicą zapachową, puzzlami z reliefami, z możliwością dotykania kory różnych gatunków drzew. Niestety od kilku lat ścieżka jest zamknięta – została zniszczona przez warunki atmosferyczne, zwłaszcza dużą burzę.

Audyty w parku przeprowadzane były samodzielnie, z inspektorami nadzoru oraz projektantami, a miały na celu głównie zaplanowanie odtworzenia ścieżki edukacyjnej, utwardzenia alejek i zlikwidowanie wysokich krawężników.

Ostatni audyt obydwu budynków, parku i wiaty odbył się w 2025 r. z udziałem pracowników i eksperta ds. dostępności.

2. Czy instytucja ma procedurę ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami, jako element Instrukcji Bezpieczeństwa Przeciwpożarowego (IBP) / innych procedur?

- a) Tak, opracowaliśmy to we współpracy z firmą zewnętrzną.
- b) Tak, opracowaliśmy to we współpracy z inspektorem BHP / strażą pożarną.
- c) Nie.
- d) Nie wiem.

Dodatkowe informacje (w tym rok aktualizacji IBP, informacje o twórcach itp.). Instrukcja została zaktualizowana w 2025 roku, opracowana przez pracowników Muzeum – Zbigniewa Zalewskiego, Annę Orzoł, Alicję Modzelewską i inspektora BHP – Michała Zaleskiego.

3. Gdzie i jak opisywana jest dostępność architektoniczna instytucji?

Dostępność architektoniczna opisana jest w deklaracji dostępności zamieszczonej na stronie <https://muzeum-drozdowo.pl/>, w zakładce „dostępność i ochrona danych”.

4. Jakie są 3 największe bariery w dostępie do instytucji biorąc pod uwagę architekturę?

W budynku przyrodniczym – współczesnym- nie ma barier.

Bariery są w budynku zabytkowym:

- **skomplikowana droga do windy.** Po wejściu głównymi drzwiami jest hol z kasą i sklepikiem muzeum; z holu przechodzimy do salonu dworskiego; w salonie skręcamy w prawo i po przejściu ok. 10m wchodzimy do zabytkowej klatki schodowej; skręcamy w prawo do pomieszczenia z wystawą

historyczną, następnie w lewo i przechodzimy prosto ok. 15 m przez dwie sale wystawiennicze, na końcu których jest winda.

- **skomplikowana droga do łazienek:** osoby korzystające z wózków inwalidzkich muszą dojść do windy (opis powyżej), następnie zjechać windą z parteru do piwnic, skręcić w prawo, przejechać ok. 5 m korytarzem, skręcić w prawo do sali edukacyjnej, po ok. 4 m skręcić na lewo z sali do holu, na wprost są łazienki.

- **brak podjazdu.** Budynek ten jest niedostępny do samodzielnego wjechania osoby na wózku inwalidzkim. Zaplanowany podjazd będzie przy jednym z głównych wejść, prowadzącym do holu z kasą i sklepikiem.

- **dojście do budynku** utrudniają wysokie 20 cm krawężniki oraz nawierzchnia przylegającego placu wykonana ze starych, powyginanych płyt betonowych z lat 70-tych. Jest to utrudnienie nie tylko dla osób mających problem z poruszaniem się, ale również dla osób zdrowych, z dziećmi itp.

Podjazd do wejścia muzeum oraz nowa nawierzchnia placu, bez krawężników, wykonane będą do XI 2025 r., mamy na to dofinansowanie z MKiDN oraz Powiatu Łomżyńskiego.

Barier wewnątrz budynku będą pomimo niedawnych remontów. Nie dało się ich usunąć z uwagi na zastaną zabytkową strukturę pomieszczeń, aktualne przepisy p.poż, pozwolenia konserwatora zabytków itp.

Barier w zabytkowym parku:

- **niedostępne alejki.** Alejki w ok. 3 ha parku były utwardzone żwirem w latach 70-tych. Po latach użytkowania warstwa żwiru stała się zbyt luźna, co utrudnia korzystanie z nich osobom na wózkach inwalidzkich. W alejkach w pobliżu dworu utrudnieniem jest też kilka krawężników ułożonych w poprzek alejek.

- **niedostępna ścieżka edukacyjna „Ostoja drozdowska”.** Park muzeum ma dwie części. 3 ha urządzone jest jako park dworski z alejkami, rabatami itp. oraz ok. 0,5 ha jako tzw. część „dzika”. Jest ona na terenie podmokłym, czasami zalewanym, gdzie wykonanie alejek i rabat kwiatów jest niemożliwe. W 2010 roku urządzono tam ścieżkę edukacyjną „Ostoja Drozdowska” – drewnianą kładkę umożliwiającą spacer wśród scenerii wykrotów, drzew i pni charakterystycznych dla środowiska podmokłych lasów łęgowych. Była przystosowana dla osób na wózkach inwalidzkich, posiadała atrakcje dla osób z problemami wzroku – reliefy, stemple ze śladami zwierząt, kącik zapachowy roślin do dotykania i wąchania, tablicę udźwiękowioną „ptasi budzik”, możliwość dotykania kory różnych

gatunków drzew, audiodeskrypcję pokrzywy, wykrotu itp. Niestety upływ czasu i warunki atmosferyczne wpływające niekorzystnie na drewnianą kładkę, zwłaszcza duże drzewa przewrócone podczas wichury na kładkę spowodowały, że nie może być zupełnie użytkowana. Jest wiele zapytań od zwiedzających, kiedy będzie ścieżka dostępna.

- **uszkodzony (wykruszony) podjazd do wiaty.** Obszerna modrzewiowa wiata, z gontowym dachem, stołami, ławami, miejscem na ogniska i grille, z rusztem, była wykonana w projekcie razem ze ścieżką „Ostoja drozdowska”, w jej pobliżu. Wysokość stołów, możliwość odsuwania ław, umożliwia korzystanie z nich osobom na wózkach inwalidzkich. Organizowane są tam grille, imprezy integracyjne, warsztaty, w okresie covidy wykłady i spotkania. Wiata jest w dobrym stanie, wykruszył się tylko betonowy podjazd z alejki, przez co jest problem wjazdu wózków inwalidzkich, dziecięcych itp.

Bardzo brakuje także zewnętrznego magazynu energii wraz z całym osprzętem, który wspomagałby Muzeum przy częstych przerwach prądu, jakie zdarzają się na terenach wiejskich. W Drozdowie są bardzo częste przerwy w dostawach prądu (teren wiejski, stara i awaryjna linia energetyczna przebiegająca wśród dużych i starych drzew). Muzeum jest wtedy zupełnie niedostępne dla zwiedzających. Jest to szczególnie dotkliwe dla osób starszych i z niepełnosprawnościami, które muszą prosić o pomoc w przywiezieniu ich do muzeum (nie kursuje do nas MKP. Bus FASTER odjeżdża z dworca w Łomży o 7:29, a wraca z Drozdowa o 16:04). Osoby zmotoryzowane, kiedy Muzeum jest niedostępne przez brak prądu, mogą przyjechać jeszcze raz, zwłaszcza z pobliskich miejscowości. Osoby starsze i z niepełnosprawnościami, nie zawsze mają kolejną możliwość przyjazdu. Są w takiej sytuacji bardzo smutne.

5. Jakie są 3 największe atuty dostępności architektonicznej instytucji?

Atuty w budynku zabytkowym:

- **jest winda:** zamontowana w 2021 roku, umożliwia zwiedzającym poruszanie się między piwnicą i parterem (kondygnacje z wystawami, szatnią, kasą) oraz piętrem, gdzie mieszczą się pokoje pracowników. Winda, z przyczyn technicznych/montażowych nie dojeżdża do strychu, przewidzianego na pomieszczenia magazynowe.
- **podłogi na jednym poziomie:** na wszystkich poszczególnych kondygnacjach nie ma progów
- **toaleta przystosowana dla osób z niepełnosprawnościami,** wybudowana w 2023 r. Przestrzeń manewrowa wolna od przeszkód o średnicy ponad 150 cm, armatura łazienkowa zamontowana na odpowiednich wysokościach, podobnie jak poręcz, lustro, dozownik mydła itp. W toalecie jest zestaw przyzywowy / alarmowy umożliwiający wezwanie pomocy.

Atuty w budynku przyrodniczym:

- **podłogi na jednym poziomie.** Użytkujemy parter budynku, gdzie są wystawy, szatnia i łazienki – podłogi są na jednym poziomie, z jednym wyjątkiem między salami wystawienniczymi - różnica kilku centymetrów zniwelowana jest drewnianą ukośną listwą.

- **przystosowana toaleta z pochwytem,** armatura zamontowana na odpowiednich wysokościach.

Funkcjonuje od 2013 roku.

- **wejście do budynku jest bez schodków, z poziomu ziemi.** Powierzchnia przed wejściem jest wyłożona drobną kostką.

- **winda w budynku przyrodniczym,** z głośnikiem, z elementami reliefowymi, znajduje się w części dobudowanej w 2022 roku, przewidzianej na urządzenie stałych wystaw przyrodniczych. Przemieszcza się między piwnicą (będzie tam wystawa akwarystyczna „Podwodny świat sześciu kontynentów”), parterem (obecnie wystawa „Ziołowe tajemnice. Rośliny lecznicze Doliny Narwi”) i piętrem (planowana wystawa „Bliżej przyrody”). W tej chwili, kiedy nie ma jeszcze wystaw na piętrze i w piwnicach, nie ma potrzeby jej używania. Planowana realizacja wystaw: wystawa akwarystyczna - IX 2025, „Bliżej przyrody” – do końca 2026 r. Na realizację wystaw mamy już środki unijne z programu FEPD 4.6 oraz z Powiatu Łomżyńskiego.

Atuty w parku:

- **alejki** w 3 ha części zabytkowego, podworskiego parku - są bez stopni, wśród kwiatów i drzew

- **dostępna wiata w parku** (po poprawie wjazdu utrudniającego wjazd). Wiata, z paleniskiem i siedziskami, znajduje się wzdłuż ścieżki spacerowej. Chroni przed deszczem, nie narusza naturalnej kompozycji zieleni z elementami lasu łęgowego. Zbudowana jest na planie ośmiokąta zadaszona dachem wielospadowym stożkowym z wyeksponowaną „latarnią” na szczycie. Wysokość wiaty - 7.05m, powierzchnia 89 m².

6. Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności architektonicznej instytucji?

Zamierzamy w bliskiej perspektywie czasowej:

W budynku zabytkowym i jego bliskim otoczeniu:

- przygotować miejsca wytchnieniowe na wystawach stałych i czasowych.

- wykonać podjazd do wejścia w budynku zabytkowym. Obecnie osoba korzystająca z wózka inwalidzkiego nie może samodzielnie dostać się do wnętrza budynku. Zaplanowany podjazd będzie przy jednym z głównych wejść, od strony północnej, prowadzącym do holu z kasą i sklepikiem.
- wykonać nową nawierzchnię placu łączącego budynki wystawiennicze, usunąć wysokie krawężniki w ciągach pieszych wokół dworu. Dojście do budynku zabytkowego utrudniają wysokie 20 cm krawężniki oraz nawierzchnia placu z miejscami parkingowymi wykonana ze starych, powyginanych płyt betonowych z lat 70-tych. Jest to utrudnienie nie tylko dla osób mających problem z poruszaniem się, ale również dla osób zdrowych, z dziećmi itp.

W parku:

- utwardzić alejki i zlikwidować wysokie krawężniki. Alejki w ok. 3 ha parku były utwardzone żwirem w latach 70-tych. Po latach użytkowania warstwa żwiru stała się zbyt luźna, co utrudnia korzystanie z nich osobom na wózkach inwalidzkich. W alejkach przylegających do dworu utrudnieniem są też krawężniki ułożone w poprzek alejek.
 - poprawić wykruszony, betonowy wjazd do wiaty, utrudniający wjazd wózkami
 - przygotować projekt budowlany i zrealizować przebudowę fragmentu ścieżki „Ostoja drozdowska” z przystosowaniem jej do osób z niepełnosprawnościami, z elementami edukacyjnymi i ławkami do odpoczynku. Ścieżka biegła by przez tzw. „dziką” część parku - przez nadrzeczny łęg topolowy z piękną scenerią wykrotów i powalonych pni.
 - przygotować miejsca wytchnieniowe w części dworskiej parku – stylowe meble ogrodowe w stylu ziemiańskim, z materiałów odpornych na warunki klimatyczne, np. stalowe/rattan/wiklina.
- Zakładamy, że skorzystanie z miejsca wytchnieniowego w stylu epoki pozytywnie wpłynie na rozumienie i poczucie atmosfery ziemiańskiego dworu.

Ponadto chcielibyśmy zakupić i zamontować magazyn energii wraz z potrzebnym osprzętem podtrzymujący dostępność Muzeum w czasie częstych przerw w dostawach prądu, jakie zdarzają się na terenach wiejskich.

7. Czy wskazany powyżej kierunek zmian będzie dotowany ze środków grantowych przedsięwzięcia „PUK”?

Tak, chcielibyśmy skorzystać z grantu przedsięwzięcia „PUK” na przygotowanie miejsc wytchnieniowych na wystawach stałych i czasowych, przygotowanie projektu budowlanego i odbudowę fragmentu ścieżki „Ostoja drozdowska” z przystosowaniem jej do osób z

niepełnosprawnościami, z elementami edukacyjnymi i ławkami do odpoczynku oraz zakup i montaż magazynu energii wraz z niezbędnym osprzętem.

Park muzeum jest wyjątkowym atutem placówki. W ostatnich latach zwiększamy jego wykorzystanie poprzez organizację imprez plenerowych – dzieją się one w części „zadbanej”.

Pozostaje do wykorzystania część tzw. „dzika” - idealna do odpoczynku, bliskiego obcowania z przyrodą, żywej edukacji przyrodniczej. Można tu, w ciszy, **usłyszeć** szum liści 100- letnich topoli, ich skrzypiące gałęzie; stukanie dzięcioła; głosy kosa, kukułki, zięby, wilgi itd., **poczuć** promienie słońca padające na twarz przez liście drzew i powiew wiatru od niedaleko płynącej Narwi; zapach leśnej wilgoci, olejków eterycznych np. topoli, olszy czarnej, wierzby kruchej, lipy i czeremchy; miękkość liści roślin, struktury kory różnych gatunków drzew, **zobaczyć** kolory przyrody w różnych porach roku – żywe barwy wiosennych geofitów, świeżą zieleń wiosenną, brąz spadających jesiennych liści wirujących na wietrze; **zrozumieć** różnicę między naturalnym układem lasu a lasami gospodarczymi w większości będącymi monokulturami sosnowymi.

Z uwagi na bliskość ścieżki od budynku Muzeum, niewielką długość i łatwość pokonania, zakładamy, że będzie ona chętnie odwiedzana przez zwiedzających Muzeum, zwłaszcza osoby wymagające tras krótkich z miejscami do odpoczynku. Niewielu turystów (a już zwłaszcza z problemami z poruszaniem się!) spaceruje w podmokłych lasach łęgowych – dla dużej części naszych gości może to być jedyna taka okazja w życiu.

DOSTĘPNOŚĆ CYFROWA

Wypełniając tę część proszę wziąć pod uwagę minimalne wymagania dostępności dla podmiotów publicznych, art. 6 ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, link: [ISAP](#).

1. Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności cyfrowej?

- a) Tak, audyt przeprowadził organizator.
- b) Tak, audyt przeprowadziła firma zewnętrzna.
- c) Tak, audyt przygotowaliśmy samodzielnie / we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi.
- d) Nie.
- e) Nie wiem.

Dodatkowe informacje (w tym rok audytu, informacje o audytorach itp.). Audyt sprzed kilku/kilkunastu lat, wcześniejszej strony www, dokonywany był kilkakrotnie z udziałem pracowników i osoby z Fundacji Audiodeskrypcja w Białymstoku. Z uwagi na brak środków finansowych zalecenia audytowe nie były zrealizowane. Obecnie mamy nową stronę <https://muzeum-drozdowo.pl/>, jej audyt przeprowadzili pracownicy z ekspertem do spraw dostępności, w 2025 r.

2. Gdzie i jak opisywana jest dostępność cyfrowa instytucji?

Dostępność cyfrowa jest opisana na stronie internetowej instytucji w zakładce „dostępność i ochrona danych”.

3. Jakie są 3 największe bariery w dostępie cyfrowym do instytucji?

Uwaga: dostępne powinny być również treści intranetu (np. dokumenty używane wewnętrznie).

Bariery są następujące:

Bariery zdiagnozowano na stronie <https://muzeum-drozdowo.pl/> :

- brak przedprzewodnika: osoby z niepełnosprawnościami nie mogą dowiedzieć się o dostosowaniu muzeum do ich potrzeb;
- brak wideoprzewodnika: brak wizualizacji drogi zwiedzania uniemożliwia indywidualną ocenę trudności drogi zwiedzania;
- zdjęcia bez opisów alternatywnych: osoby z problemami widzenia nie mogą doprecyzować lub dowiedzieć się co jest na zdjęciu.

4. Jakie są 3 największe atuty dostępności cyfrowej instytucji?

Największe atuty:

- strona internetowa muzeum <https://muzeum-drozdowo.pl/> posiada czytnik treści dla osób niewidomych i słabowidzących (Text-to-Speech) – funkcja umożliwiająca odsłuch z możliwością regulacji głośności, pauzowania i zatrzymywania. Dzięki temu wszystkie elementy – teksty, linki, przyciski oraz grafiki – mogą być odczytywane głosowo.
- strona <https://muzeum-drozdowo.pl/> posiada ustawienia czytelności: tryb szarości dla użytkowników z nadwrażliwością na kolory; powiększony kursor; możliwość zmiany rozmiaru tekstu oraz korzystania z klawiszowych skrótów nawigacyjnych; możliwość zwiększania lub zmniejszania odstępów między wierszami w tekście; funkcja ukrywania obrazów (dla koncentracji na tekście); szybka nawigacja – przycisk „Przejdź do treści”. Jest również tryb wysokiego kontrastu – trzy wersje kontrastu (żółto-czarny, biało-niebieski, czarno-biały) zwiększające czytelność dla osób niedowidzących.
- strona <https://muzeum-drozdowo.pl/> ma wbudowaną funkcję opisów alternatywnych (których obecnie nie ma, jak wskazano w punkcie wyżej), w związku z czym będzie można wprowadzać opisy dla osób z problemami widzenia, by mogli doprecyzować lub dowiedzieć się co jest na danym zdjęciu.

4. Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności cyfrowej instytucji?

Chcielibyśmy przygotować i na stronie <https://muzeum-drozdowo.pl/> zamieścić:

- wideoprzewodnik – prezentację o muzeum z tłumaczeniem na PJM, co pozwoli osobom z problemami słuchu na zapoznanie się z ekspozycjami i rozmieszczeniem wnętrz w muzeum. Wizualizacja przygotowuje do zwiedzania i zwiększa chęć przyjazdu do muzeum osób z problemami rozumienia i czucia, zwiększając poczucie ich bezpieczeństwa.
- przedprzewodnik – zbiór najważniejszych informacji organizacyjnych, które mogą pomóc w przygotowaniu się do wizyty w muzeum, takich jak: rozmieszczenie miejsc parkingowych, tras dojścia do budynków muzeum, poruszania się po budynku itp.
- opisy alternatywne obrazów zamieszczanych na stronie <https://muzeum-drozdowo.pl/>, umożliwiające osobom z problemami widzenia doprecyzowanie/dowiedzenie się, co jest na zdjęciu

5. Czy wskazany powyżej kierunek zmian będzie dotowany ze środków grantowych przedsięwzięcia „PUK”?

Nie

DOSTĘPNOŚĆ INFORMACYJNO KOMUNIKACYJNA

Wypełniając tę część proszę wziąć pod uwagę minimalne wymagania dostępności dla podmiotów publicznych, art. 6 ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, link: [ISAP](#).

1. Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności informacyjno-komunikacyjnej?

- a) Tak, audyt przeprowadził organizator.
- b) Tak, audyt przeprowadziła firma zewnętrzna.
- c) Tak, audyt przygotowaliśmy samodzielnie / we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi.
- d) Nie.
- e) Nie wiem.

Dodatkowe informacje (w tym rok audytu, informacje o audytorach itp.).

Audyt przeprowadziliśmy z udziałem eksperta do spraw dostępności w 2025 r.

2. Gdzie i jak opisywana jest dostępność informacyjno-komunikacyjna instytucji?

Dostępność informacyjno-komunikacyjna opisana jest na stronie internetowej instytucji w deklaracji dostępności, w zakładce „dostępność i ochrona danych”

3. Jakie są 3 największe bariery w dostępie do instytucji biorąc pod uwagę dostępność informacyjno-komunikacyjną?

Największe bariery tej dostępności to brak:

- przenośnej pętli indukcyjnej dla osób z problemami słyszenia – problem dotyczy wszystkich kondygnacji w obydwu budynkach i parku, gdzie również przebywają zwiedzający z przewodnikiem
- punktów totopoint w budynkach i parku
- taśm kolorystycznych na schodach w budynku głównym, prowadzących do łazienek, pomocnych dla osób z problemami widzenia, a w pozostałych budynkach na schodach komunikacji między wystawami
- tablic informacyjnych na holach budynków z planem ciągów komunikacyjnych wewnątrz budynków wzbogaconych o punkt oznaczający miejsce, gdzie się znajduje dana tablica
- przedprzewodnika z najważniejszymi informacjami organizacyjnymi, które mogą pomóc w przygotowaniu się do wizyty w muzeum, takich jak: rozmieszczenie miejsc parkingowych, tras dojścia do budynków muzeum, poruszania się po budynku itp.
- wideoprzewodnika – prezentacji o muzeum z tłumaczeniem na PJM, co pozwoli osobom z problemami słuchu na zapoznanie się z ekspozycjami i rozmieszczeniem wewnątrz w muzeum.

Wizualizacja przygotowuje do zwiedzania i zwiększa chęć przyjazdu do muzeum osób z problemami rozumienia i czucia, zwiększając poczucie ich bezpieczeństwa

- odpowiedniego oznakowania Muzeum – tablica z nazwą, godzinami przyjęć itp. jest przy drodze za wjazdem na parking wewnętrzny. Podróżni sugerują przygotowanie większej tablicy i jej zamieszczenie przed wjazdem na parking Muzeum. Obecnie część zwiedzających nie zauważa tablicy, przejeżdża ją, musi pytać o lokalizację muzeum mieszkańców, zawracać itp. Przychodzą do nas zdenerwowani z tego powodu.

4. Jakie są 3 największe atuty dostępności informacyjno-komunikacyjnej instytucji?

Największymi atutami tej dostępności są:

- winda z systemem głosowym i oznaczeniem brajla w budynku przyrodniczym. Po wykonaniu wystaw w piwnicach i na piętrze budynku nie będzie problemu w poruszaniu się między wystawami.
- winda z oznaczeniem brajla w budynku zabytkowym, łącząca piętro z pracowniami oraz parter i piwnicę, gdzie znajdują się wystawy.
- toaleta z systemem przywoływania w budynku zabytku, wybudowana kilka lat temu, zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami.

5. Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności informacyjno-komunikacyjnej instytucji?

Chcielibyśmy:

- zakupić przenośne pętle indukcyjne dla osób z problemami słyszenia. Przenośne - z uwagi na układ architektoniczny wymuszający zmiany kierunku zwiedzania i korzystanie z parku z przewodnikiem.
- zamontować punkty totupoint w budynkach i parku
- zamieścić taśmy kolorystyczne na schodach w budynku głównym, prowadzących do łazienek oraz na schodach do wystaw w pozostałych budynkach. Poprawi to bezpieczeństwo zwiedzających.
- przygotować przedprzewodnik i wideoprzewodnik z najważniejszymi informacjami organizacyjnymi, które mogą pomóc w przygotowaniu się do wizyty w muzeum.
- przygotować tablice informacyjne z planem ciągów komunikacyjnych wewnątrz budynków wzbogaconych o punkt oznaczający miejsce, gdzie się znajduje dana tablica
- polepszyć oznakowanie Muzeum na drodze Łomża - Drozdowo, przy której znajduje się Muzeum: zakupić nową tablicę informacyjną i zmienić miejsce jej montażu – przed wjazdem do Muzeum (w tej chwili jest za wjazdem, podróżni sygnalizują potrzebę zmiany miejsca i wielkości tablicy)

6. Czy wskazany powyżej kierunek zmian będzie dotowany ze środków grantowych przedsięwzięcia „PUK”?

Tak, z grantu chcielibyśmy zakupić przenośną pętlę indukcyjną; zakupić i zamontować tablicę informacyjną; zakupić i zamontować punkty totupoint.

PROGRAM I WYDARZENIA

1. Jakie wydarzenia były realizowane przez instytucję jako dostępne?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

- a) Wystawy i wernisaże. (Wystawy, również czasowe, są o tematyce historycznej i przyrodniczej. Opisy eksponatów przygotowane są w języku prostym, ciągi komunikacyjne dostępne dla osób z niepełnosprawnościami, dobre nagłośnienie wernisaży.)
- b) Seanse filmowe. (Filmy wyświetlane są zwłaszcza podczas Nocy Muzeów, o tematyce przyrodniczej. Nie zgłoszono nam uczestnictwa osób z niepełnosprawnością wzroku i słuchu. Nagłośnienie było odpowiednie.)
- c) Pokazy teatralne.
- d) Pokazy taneczne i sztuk performatywnych. (Przedstawiany był taniec flamenco podczas koncertów „Flamenco u Lutosławskich” w zabytkowym parku, jest dobre nagłośnienie.)
- e) Koncerty. (Muzeum kultywuje muzyczne tradycje Lutosławskich, z których wywodzi się jeden z najśłynniejszych polskich kompozytorów – Witold Lutosławski. Koncerty z muzyką klasyczną, patriotyczną, flamenco itp. odbywają się w parku i salonie zabytkowego dworku zabytkowego. Jest odpowiednie nagłośnienie.)
- f) Festiwale, proszę napisać o jakiej tematyce: (Międzynarodowy Festiwal Muzyczne Dni Drozdowo- Łomża- w zabytkowym parku. W 2025 r. odbyła się XXXII edycja festiwalu. W parku Muzeum odbywają się dwa koncerty festiwalowe – Inauguracja i koncert na zakończenie „Wielka Gala w Pałacu”. Pierwsze edycje organizowane były przez Muzeum, późniejsze we współpracy z ROK w Łomży, który jest obecnie głównym organizatorem. Rozmach Festiwalu jest aktualnie zbyt duży na możliwości organizacyjne, logistyczne i techniczne Muzeum. Tematyka: muzyka klasyczna, operowa, organowa, operetkowa, musicale itp.)
- g) Warsztaty (jednorazowe i cykle), proszę napisać o jakiej tematyce:

W muzeum organizowane są cyklicznie następujące warsztaty prowadzone przez pracowników Muzeum:

- „Pszczeli świat” – opowieść o życiu owadów społecznych na przykładzie pszczoły miodnej oraz warsztaty wyrobu świeczek z wosku pszczelego. Świeczka na pamiątkę. Od 6 roku życia.
- „Ziołowa manufaktura” – poznanie zastosowania ziół w kosmetykach. Warsztaty wyrobu mydła z dodatkiem ziół. Mydło na pamiątkę. Od 6 roku życia.

- „Las – szczyt sukcesyjnych osiągnięć w przyrodzie” (zajęcia w parku przy muzeum, klasy 6-8 i szkoły średnie).
- „Poznaj przynajmniej pięć roślin leczniczych: pokrzywa zwyczajna, gwiazdnica pospolita, stokrotka pospolita, bluszcz kurdybanek, wierzb. Jak z nich korzystać?” (zajęcia w parku przy muzeum, klasy 6-8 i szkoły średnie).
- „Poznajemy najpospolitsze, małe zwierzęta biocenozy gleb” (obserwacja gleby próchniczej i mineralnej pod lupą binokularną i prezentacja multimedialna razem do 45 min., klasy 6-8 i szkoły średnie).
- „Ryby – czyli to, co pływa w rzecznej toni” (pokaz karmienia ryb akwariowych i zajęcia z udziałem mikroskopów, preparatów i urządzeń akwarystycznych; przedszkole, szkoła podstawowa, szkoła średnia).
- „Przyrodnicze warsztaty terenowe” (dzieci poznają przyrodę uczestnicząc w obserwacjach, eksperymentach i zadaniach zespołowych, uczą się przez doświadczenie, rozwijając ciekawość świata i umiejętność współpracy). Warsztaty wzbogacają ich wiedzę i świadomość ekologiczną, oferując jednocześnie świetną zabawę na łonie natury.

Poza wymienionymi warsztatami organizowane są dodatkowe – okolicznościowe np. podczas festynu Dni ziół narwiańskich, prowadzone przez osoby z zewnątrz na podstawie umów-zleceń.)

- h) Edukacja kulturowa (semestralna, roczna), proszę napisać o jakiej tematyce:
- i) Spotkania i debaty. (Organizowane są konferencje, debaty i promocje książek o tematyce związanej z historią ziemiaństwa, zwłaszcza rodu Lutosławskich; ogólnopolskie Dni Akwarystyki – w roku bieżącym odbędzie się XIV edycja wydarzenia; Dni ziół narwiańskich – organizowane w różnej formule od 2016 r., obecnie wykłady i festyn)
- j) Konkursy.
- k) Plenery, wyjazdy, wycieczki.
- l) Oprowadzania i zwiedzania: (Muzeum jest w przełomowym okresie przebudowy - zmiany treści, miejsca i formy wystaw stałych. Obecne wystawy stałe przyrodnicze to: „Przyroda Kotliny Biebrzańskiej”, „Ziołowe tajemnice. Rośliny lecznicze Doliny Narwi”, wystawa akwarystyczna „Podwodny świat pięciu kontynentów”. Do końca 2026 r. wystawy będą zmieniane, wykonane w sposób atrakcyjniejszy. Wystawy historyczne poświęcone są rodzinie Lutosławskich oraz Romanowi Dmowskiemu – przyjacielowi Lutosławskich, który zmarł w Drozdowie 2 stycznia 1939 roku. Nie mamy jeszcze końcowego scenariusza wystaw

historycznych. Urządzone są obecnie w większości w sposób „przejściowy”. Orowadzanie odbywa się językiem prostym.)

- m) Wydarzenia okolicznościowe. (Organizowane są wydarzenia patriotyczne z uwagi na postać Romana Dmowskiego oraz działalność patriotyczną Lutosławskich – Marian i Józef zostali rozstrzelani za tę działalność w 1918 r.: Powiatowe obchody 11 listopada – corocznie; wydarzenie związane z rocznicą śmierci Romana Dmowskiego 2 stycznia, promocje książek, festyn „Majówka u Lutosławskich”)
- n) Inne: wykłady o tematyce przyrodniczej i historycznej np. „Etos ziemiański według Lutosławskich”, „Adam Chętnik – działacz społeczny i narodowy”, „Zielnik kurpiowski”, „Wybitni badacze z dworów ziemiańskich”.

Dodatkowe pytanie: w jakiej formule (online, stacjonarnie, hybrydowo)?

Wydarzenia organizowane są formule stacjonarnej.

2. Jakie wydarzenia chcą Państwo realizować jako dostępne w przyszłości?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

- a) Wystawy i wernisaże – wystawy stałe i czasowe o tematyce przyrodniczej i historycznej, zwłaszcza ziemiaństwa i rodziny Lutosławskich.
- b) Seanse filmowe podczas Nocy Muzeów oraz w uroczystości jubileuszowe.
- c) Pokazy teatralne.
- d) Pokazy taneczne i sztuk performatywnych: pokaz tańca flamenco podczas koncertów „Flamenco u Lutosławskich”
- e) Koncerty: koncerty kameralne w salonie dworskim oraz muzealnym parku. Z rodziny Lutosławskich, byłych właścicieli dworu, wywodzi się słynny kompozytor Witold Lutosławski. Muzeum kontynuuje tradycje muzyczne mieszkańców dworu.
- f) Festiwale, proszę napisać o jakiej tematyce: współorganizacja Festiwalu Muzyczne Dni Drozdowo-Łomża, w zabytkowym parku. W 2025 r. odbyła się XXXII edycja festiwalu. W parku Muzeum odbywają się dwa koncerty festiwalowe – Inauguracja i koncert na zakończenie „Wielka Gala w Pałacu”. Pierwsze edycje organizowane były przez Muzeum, późniejsze we współpracy z ROK w Łomży, który jest obecnie głównym organizatorem. Rozmach Festiwalu jest aktualnie zbyt duży na możliwości organizacyjne, logistyczne i techniczne Muzeum. Tematyka: muzyka klasyczna, operowa, organowa, operetkowa, musicale itp. różnorodna tematyka muzyczna: klasyka, opera, operetka, organowa, musicale.

- g) Warsztaty (jednorazowe i cykle), proszę napisać o jakiej tematyce: planujemy kontynuację wymienionych warsztatów oraz ich modyfikację jako odpowiedź na zmieniające się potrzeby wśród odbiorców: tematyka przyrodnicza i historyczna.
- h) Edukacja kulturowa (semestralna, roczna), proszę napisać o jakiej tematyce:
- i) Spotkania i debaty: cykliczne spotkania hobbystów; spotkania np. z autorem biografii filozofa Wincentego Lutosławskiego; Dni ziół narwiańskich; Dni Akwarystyki; Majówka u Lutosławskich.
- j) Konkursy.
- k) Plenery, wyjazdy, wycieczki.
- l) Oprowadzania i zwiedzania po wystawach stałych oraz czasowych w obydwu budynkach.
- m) Wydarzenia okolicznościowe: Majówka u Lutosławskich, uroczystości związane z rocznicami 11 listopada, z uwagi na patriotyczne postawy Lutosławskich i postać Romana Dmowskiego związanego z rodziną.
- n) Inne: wykłady o tematyce przyrodniczej i historycznej

3. W jaki sposób komunikowane są wydarzenia dostępne? W jakich miejscach? Z jakim wyprzedzeniem? Przy użyciu jakich narzędzi?

Wydarzenia komunikowane są poprzez:

- stronę <https://muzeum-drozdowo.pl/> oraz FB. Zamieszczane są zaproszenia na wszystkie wydarzenia, w formie tekstowo-graficznej.
- plakaty reklamowe na słupach ogłoszeniowych w Łomży. Plakaty w formacie A2, na 1-2 tygodnie.
- mailowo, poprzez bazę mailową – wysyłamy zaproszenia
- drogą tradycyjną, pocztową – wysyłamy zaproszenia drukowane
- marketing szeptany: poprzez rozmowy ze znajomymi, zwiedzającymi muzeum itp.
- fora internetowe, np. akwarystyczne – powielane są nasze zaproszenia, zamieszczane są na innych forach akwarystycznych

4. Jak przygotowywane są wydarzenia dostępne? Jak i kto je planuje?

Wydarzenia przygotowywane są przez koordynatora wydarzenia. Etapy przygotowania wydarzenia: opracowanie zakresu tematycznego imprezy; ustalenie budżetu, miejsca i terminu; ustalenia z wykonawcami; ustalenia organizacyjne z pracownikami; promocja wydarzenia; realizacja: np. ustawianie stołów/ krzeseł/sceny/, nagłośnienie itp.

5. Czy w planowaniu i organizacji wydarzeń biorą udział osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze?

W planowaniu biorą udział osoby starsze i z niepełnosprawnościami z zespołu pracowniczego. Ponadto po każdym wydarzeniu spisywane są wspólnie uwagi na temat jego przebiegu. Przy

organizacji kolejnego wydarzenia brane są pod uwagę zapisane uwagi i sugestie uczestników wydarzenia.

6. Czy promocję wydarzeń wspiera środowisko osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?

Promocję wspiera marketing szeptany osób starszych, m.in. z Towarzystwa Uniwersytetów Ludowych. To środowisko bardzo aktywne, w większości emerytowani nauczyciele. Członkowie TUL uczestniczą w naszych imprezach, zapraszają pracowników Muzeum na swoje wydarzenia, wycieczki itp., organizują swoje wydarzenia w Muzeum.

Osoby z niepełnosprawnościami, z tego co wiemy, nie wspierają prawdopodobnie w znaczący sposób promocji wydarzeń. Niedawno rozpoczęliśmy wysyłanie mailowych zaproszeń na imprezy do PZN i PZG z Łomży.

Szkoła specjalna w Łomży udostępnia nasze posty na swoich mediach.

Podczas imprez informujemy uczestników o kolejnym wydarzeniu i prosimy o rozpowszechnienie tych informacji.

Przy okazji spotkań prywatnych informujemy o imprezach swoich znajomych, w tym osoby starsze i chore.

7. Czy dostępne wydarzenia są poddawane ewaluacji przez zespół instytucji?

Tak - tradycją jest od lat, że każde wydarzenie omawiane jest na spotkaniu pracowniczym. Uczestniczą w nim wszyscy pracownicy - jest nas tylko kilkanaście osób. Omawiamy wszystkie zrealizowane punkty imprezy, dyskutujemy o plusach i minusach, spisujemy notatki na przyszłość. Przed kolejną imprezą odczytujemy spisane wcześniej uwagi, aby lepiej zorganizować wydarzenie.

8. Czy dostępne wydarzenia są poddawane ewaluacji przez publiczność?

Tak – głównie przez dwa sposoby: obserwację bezpośrednią publiczności oraz rozmowy z publicznością. Ponadto na FB zamieszczane są komentarze pod postami.

Szczegółowa analiza programu

Zachęcamy do szczegółowej analizy dostępności programu i wydarzeń. W tym celu należy wypełnić poniższą tabelę. Proponujemy uzupełnić ją na dwóch poziomach: 1) dla całej instytucji (tj. w przypadku wizyty osoby z niepełnosprawnością lub osoby starszej o dowolnym charakterze, np. w celu podpisania umowy o pracę); 2) dla konkretnych wydarzeń, minimum dwóch (np. koncert i warsztaty plastyczne).

Tabela może być rozszerzana i uszczegółowiana, jak ma to miejsce w załączniku numer 1 do Modelu Dostępnej Kultury (tam poszczególne etapy podróży odbiorcy są rozpisane na zagadnienia). Model Dostępnej Kultury: [link \(strona PFRON\)](#).

Analiza dostępności dla całej instytucji – spotkanie z Dyrektorem.

ETAPY PODRÓŻY ODBIORCY	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
OBSZAR: WIDZENIE	+Dostępna strona https://muzeum-drozdowo.pl/ z podanym kontaktem do Muzeum i koordynatora dostępności; +FB; +telefon; +e-mail; + informacja od znajomych.	+Spotkanie z Dyrektorem nie wymaga zakupu biletów. +Osoba może uzgodnić dzień i godzinę spotkania – telefonicznie lub mailowo, jeśli korzysta z odpowiednich programów.	-Droga do Muzeum nie została opisana na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ . + Informację można uzyskać podczas uzgadniania wizyty: - wskazany jest transport własny. -parking wewnętrzny w trakcie remontu, +korzystamy z parkingu zewnętrznego, jest blisko, na wprost bramy Muzeum.	-Poruszanie się po instytucji nie zostało opisane na stronach https://muzeum-drozdowo.pl/ . -W Muzeum brak elementów kontrastowych i przewodnika. +Osoba może umówić się z koordynatorem, który będzie jej towarzyszyć od bramy Muzeum. +Umożliwiamy wejście psa asystującego. -brak oznaczenia drogi do windy, - droga bardzo złożona, konieczne wsparcie pracownika.	+ Za zgodą osób spotykających się, podczas rozmowy może być obecny koordynator dostępności	
OBSZAR: SŁYSZENIE	+Dostępna strona	+Spotkanie z Dyrektorem	- Droga do Muzeum nie	-Poruszanie się po instytucji nie	+Po uzgodnieniu	

	https://muzeum-drozdowo.pl/ z podanym kontaktem do Muzeum i koordynatora dostępności; FB, e-mail.	nie wymaga zakupu biletów. +Osoba może uzgodnić mailowo dzień i godzinę spotkania.	została opisana na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ . + Informację można uzyskać w trakcie kontaktu mailowego.	zostało opisane na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ . -Brak pętli indukcyjnych i totupoint. +Możliwe, w razie potrzeby, zorganizowanie tłumacza PJM.	możemy zapewnić obecność tłumacza PJM. -Brak pętli indukcyjnych.	
OBSZAR: PORUSZANIE SIĘ	+ Dostępna strona https://muzeum-drozdowo.pl/ z podanym kontaktem do Muzeum i koordynatora dostępności; FB; telefon; -mail.	+Spotkanie z Dyrektorem nie wymaga zakupu biletów. +Osoba może uzgodnić dzień i godzinę spotkania – telefonicznie lub mailowo.	-Droga do Muzeum nie została opisana na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ . +Informację na temat drogi można uzyskać podczas uzgadniania wizyty. +/- Wskazany jest transport własny. -Parking wewnętrzny w trakcie remontu. + korzystamy z parkingu zewnętrznego, jest na wprost bramy Muzeum.	-Poruszanie się po instytucji nie zostało opisane na stronach https://muzeum-drozdowo.pl/ . + W Muzeum jest winda na I piętro zabytkowej siedziby, gdzie mieści się gabinet Dyrektora. +Ponieważ na razie brak podjazdu dla osób korzystających z wózków inwalidzkich, możliwe jest przeniesienie spotkania do budynku przyrodniczego – wjazd z poziomu ziemi. +Umożliwiamy wejście psa asystującego.	+Za zgodą osób spotykających się, podczas rozmowy może być obecny asystent.	
OBSZAR: ROZUMIENIE	+Dostępna strona https://muzeum-drozdowo.pl/ z podanym kontaktem do Muzeum i	+Spotkanie z Dyrektorem nie wymaga zakupu biletów. +Osoba może uzgodnić	-Droga do Muzeum nie została opisana na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ . +Informacje	-Poruszanie się po instytucji nie zostało opisane na stronach https://muzeum-drozdowo.pl/ . +Możemy	+Pani Dyrektor Muzeum posługuje się językiem dostosowany m do odbioru	

	koordynatora dostępności; FB; telefon; e-mail.	dzień i godzinę spotkania – telefonicznie lub mailowo.	uzyska podczas uzgadniania wizyty. -wskazany jest transport własny. -Parking wewnętrzny w trakcie remontu, +korzystamy z parkingu zewnętrznego, jest na wprost bramy Muzeum.	zapewnić obecność pracownika Muzeum - osoby wspierającej - zwiększającej bezpieczeństwo psychiczne gościa, posługującej się językiem prostym.	osób o różnym stopniu rozumienia (osobiste doświadczeni e - posiadanie dziecka z autyzmem i niepełnospra wnością intelektualną) . +Przeszła szereg szkoleń związanych z opieką nad osobą autystyczną, m.in. dotyczących komunikowan ia się.	
OBSZAR: CZUCIE	+Dostępna strona https://muzeum-drozdowo.pl/ z podanym kontaktem do Muzeum i koordynatora dostępności; FB; telefon; e-mail.	+Spotkanie z Dyrektorem nie wymaga zakupu biletów. +Osoba może uzgodnić dzień i godzinę spotkania – telefonicznie lub mailowo. +Data będzie tak ustalona, aby ograniczyć ilość bodźców, mogących negatywnie wpływać na samopoczucie.	-Droga do Muzeum nie została opisana na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ . +Informacje uzyska podczas uzgadniania wizyty. -wskazany jest transport własny. -Parking wewnętrzny w trakcie remontu, +korzystamy z parkingu zewnętrznego, jest naprzeciw bramy Muzeum.	-Poruszanie się po instytucji nie zostało opisane na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ . +Możemy zapewnić obecność pracownika Muzeum - osoby wspierającej - zwiększającej bezpieczeństwo psychiczne, posługującej się językiem prostym.	+Pani Dyrektor Muzeum posługuje się językiem dostosowany m do odbioru osób o różnym stopniu rozumienia (osobiste doświadczeni e - posiadanie dziecka z autyzmem i niepełnospra wnością intelektualną) . +Przeszła szereg szkoleń związanych z	

					opieką nad osobą autystyczną, m.in. dotyczących komunikowania się	
UWAGI OGÓLNE	+Dostępna strona https://muzeum-drozdowo.pl/ z podanym kontaktem do Muzeum i koordynatora dostępności; FB; telefon; e-mail.	+Spotkanie z Dyrektorem nie wymaga zakupu biletów. +Osoba może uzgodnić dzień i godzinę spotkania – telefonicznie lub mailowo. +Data będzie tak ustalona, aby ograniczyć ilość bodźców, mogących negatywnie wpływać na samopoczucie.	-Wybierając się do Drozdowa najlepiej liczyć na transport własny. Przyjazd komunikacją jest kłopotliwy. Nie kursuje MPK. Bus FASTER odjeżdża z dworca w Łomży o 7:29, a wraca z Drozdowa o 16:04.	-/+Jesteśmy w trakcie remontu parkingu wewnętrznego, usunięcia wysokich krawężników wokół budynku i wykonania podjazdu dla osób z problemami poruszania się. Planowe wykonanie do końca XI 2025, dotacja MKiDN i Powiatu łomżyńskiego.	+Pani Dyrektor Muzeum posługuje się językiem dostosowany m do odbioru osób o różnym stopniu rozumienia (osobiste doświadczenie - posiadanie dziecka z autyzmem i niepełnosprawnością intelektualną) . +Przeszła szereg szkoleń związanych z opieką nad osobą autystyczną, m.in. dotyczących komunikowania się	

Festyn „Majówka u Lutosałwskich”

ETAPY PODRÓŻY ODBIORCY	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontakt z instytucją
OBSZAR: WIDZENIE	+Dostępna strona internetowa, zdjęcia i grafiki mają tekst alt, jest podany kontakt do koordynatorki dostępności; +radio Białystok i Nadzieja; TVP Białystok; +marketing szeptany; +plakaty na słupach ogłoszeniowych; +fora społecznościowe historyczne, grupa FB Historia Łomży; +banery na portalach 4lomza i Mylomza	+Informacja o cenie biletu na plakatach, na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ , FB.	-Droga nie jest opisana na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ ; nie była podawana w informacji o wydarzeniu - tylko adres muzeum. -Na parkingu są wysokie krawężniki, +możliwa jest pomoc alternatywna.	-Poruszanie się nie zostało opisane na stronach https://muzeum-drozdowo.pl/ i w ogłoszeniu o imprezie. +Jest informacja o kasie głównej zamieszczona za bramą muzeum.	-Brak opisów w brajlu i audiodeskrypcji; +możliwość dotykania, po wzięciu do ręki oglądanie z bliska broni, szabli, munduru itp. +Podczas warsztatów instruktorka pokazywała i tłumaczyła jak wykonać ozdoby.	+Utrzymuje my kontakt poprzez informacje w mediach społecznościowych, +marketing szeptany, +stronę https://muzeum-drozdowo.pl/ , +listę mailową, +informacje w radio.
OBSZAR: SŁYSZENIE	+Strona internetowa - urzędująca – czytnik ekranu na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ . +Zdjęcia i grafiki mają tekst alternatywny, +jest podany kontakt do koordynatorki dostępności; +TVP Białystok; +plakaty na	+Informacja o cenie biletu na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ – po skorzystaniu z czytnika.	-Droga nie jest opisana na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ ; nie była podawana w informacji o wydarzeniu - tylko adres muzeum.	-Poruszanie się nie zostało opisane na stronach https://muzeum-drozdowo.pl/ i w ogłoszeniu o imprezie. +Jest informacja o kasie głównej zamieszczona za bramą muzeum.	+Ekspert wyjaśniał i pokazywał, czym jest prezentowany eksponat. +Podczas warsztatów instruktorka informowała i pokazywała, co należy robić, aby powstała ozdoba. +Impreza nie wymagała	+Utrzymuje my kontakt poprzez informacje w mediach społecznościowych, +stronę https://muzeum-drozdowo.pl/ , +listę mailową, +plakaty.

	słupach ogłoszeniowych; +fora społecznościowe historyczne, grupa FB Historia Łomży; +banery na portalach 4lomza i Mylomza				nagłośnienia, spotkanie bardzo kameralne. + Była bliska rozmowa z prowadzącym. -Brak pętli indukcyjnych i tłumacza PJM.	
OBSZAR: PORUSZANI E SIĘ	+Strona internetowa – tekst o dostępności architektonicznej parku (była to impreza plenerowa) i dostępności łazienek w budynku przyrodniczym.	+Informacja o cenie biletu na plakatach, stronie www, FB.	-Droga nie jest opisana na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ ; nie była podawana w informacji o wydarzeniu - tylko adres muzeum. -Na parkingu są wysokie krawężniki, +możliwa jest pomoc alternatywna.	-Poruszanie się nie zostało opisane na stronach https://muzeum-drozdowo.pl/ i w ogłoszeniu o imprezie. + Jest informacja o kasie głównej zamieszczona za bramą muzeum.	+Impreza plenerowa odbyła się w części parku bez barier architektonicznych.	+Utrzymuje my kontakt poprzez informacje w mediach społecznościowych, +marketing szeptany, +stronę https://muzeum-drozdowo.pl/ , + listę mailową, +informacje w radio, +plakaty.
OBSZAR: ROZUMIENI E	+Prosty język informacji o imprezie na plakatach, stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ , FB.	+Informacja o cenie biletu na plakatach, stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ , FB.	-Droga nie jest opisana na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ ; nie była podawana w informacji o wydarzeniu - tylko adres muzeum.	-Poruszanie się nie zostało opisane na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ i w ogłoszeniu o imprezie. +Jest informacja o kasie głównej zamieszczona za bramą muzeum.	+Był dialog, kameralna rozmowa z prowadzącym. +Spokojne spotkania, bez dużej ilości osób.	+Utrzymuje my kontakt poprzez informacje w mediach społecznościowych, +marketing szeptany, +stronę https://muzeum-drozdowo.pl/ , + listę mailową,

						+informacje w radio, +plakaty.
OBSZAR: CZUCIE	+Informacja o imprezie na https://muzeum-drozdowo.pl/ i FB, że będzie można zrobić zdjęcie z bronią z epoki, w czapce żołnierskiej, że będą zajęcia warsztatowe – plastyczne z wykonaniem ozdób patriotycznych.	+Informacja o cenie biletu na plakatach, stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ , FB w dniu imprezy.	-Droga nie jest opisana na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ ; nie była podawana w informacji o wydarzeniu - tylko adres muzeum.	-Poruszanie się nie zostało opisane na stronach www i w ogłoszeniu o imprezie. +Jest informacja o kasie głównej zamieszczona za bramą muzeum.	+Był dialog, kameralna rozmowa z prowadzącym, +komfortowa przestrzeń na świeżym powietrzu. +Satysfakcja z wykonanej ozdoby. +Można było przebrać się w mundur, założyć czapkę żołnierską, wziąć broń, szablę do ręki, poczuć wagę, sprawdzić, czy jest nabój itp.	+Utrzymuje my kontakt poprzez informacje w mediach społecznościowych, +marketing szeptany, + stronę https://muzeum-drozdowo.pl/ , +listę mailową, +informacje w radio, +plakaty.
UWAGI OGÓLNE	- Zdiagnozowaliśmy, że nasze wyprzedzenie promocyjne ok. 2 tyg. jest niewystarczające dla osób z niepełnosprawnością; +z kanałów informacji mogą korzystać OzN; +strona www ma deklarację dostępności	- Nie prowadzimy sprzedaży biletów, tylko zakup bezpośredni w kasie muzeum w dniu imprezy.	-Droga nie jest opisana na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ ; nie była podawana w informacji o wydarzeniu - tylko adres muzeum.	-Poruszanie się nie zostało opisane na stronach www i w ogłoszeniu o imprezie. +Jest informacja o kasie głównej zamieszczona za bramą muzeum	+Był dialog, kameralna rozmowa z prowadzącymi, +komfortowa przestrzeń na świeżym powietrzu. +Satysfakcja z wykonanej ozdoby. +Można było przebrać się w mundur, założyć czapkę żołnierską, wziąć broń, szablę do ręki, poczuć wagę, sprawdzić, czy jest nabój itp.	+Utrzymuje my kontakt poprzez informacje w mediach społecznościowych, +marketing szeptany, + stronę https://muzeum-drozdowo.pl/ , +listę mailową, +informacje w radio, +plakaty.

Otwarcie wystawy terrarystycznej i warsztaty towarzyszące otwarciu

ETAPY PODRÓŻY ODBIORCY	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
OBSZAR: WIDZENIE	+Dostępna strona internetowa, +zdjęcia i grafiki mają tekst alternatywny, +jest podany kontakt do koordynatorki dostępności; +radio; +fora społecznościowe akwarystyczne, +artykuły na portalach akwarystycznych, +banery na portalu 4lomza i MyLomza, +marketing szeptany.	+Informacja na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ , FB o cenie biletu oraz konieczności zapisu się na listę chętnych na warsztaty (ilość miejsc ograniczona). Zakup biletu w dniu imprezy w kasie muzeum.	-Droga nie jest opisana na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ ; nie była podawana w informacji o wydarzeniu - tylko adres muzeum. - Na placu między budynkami wystawienniczymi i parkingu wewnętrznym są wysokie krawężniki, +możliwa jest pomoc alternatywna.	-Poruszanie się po instytucji nie zostało opisane na stronach www. -W Muzeum brak elementów kontrastowych i przewodnika. +Osoba może umówić się z koordynatorem który będzie jej towarzyszyć od bramy Muzeum.	-Nie było audiodeskrypcji i podpisów w brajlu. +Autorzy wystawy i prowadzący warsztaty opowiadali o wyglądzie i zachowaniach zwierząt. +Można było dotknąć niektórych zwierząt, poczuć strukturę skóry, temperaturę itp.	+Utrzymuje my kontakt poprzez informacje w mediach społecznościowych, +marketing szeptany, +stronę https://muzeum-drozdowo.pl/ , +listę mailową, +informacje w radio, +plakaty.
OBSZAR: SŁYSZENIE	+Strona internetowa z czytnikiem ekranu na stronie www, z podanym kontaktem do koordynatorki dostępności; +TVP Białystok; +plakaty na słupach ogłoszeniowych; +fora społecznościowe akwarystyczne, +banery na portalach 4lomza i MyLomza	+Informacja na plakatach, stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ , FB o cenie biletu oraz konieczności zapisu się na listę chętnych na warsztaty (ilość miejsc ograniczona). Zakup biletu w dniu imprezy w kasie muzeum.	-Droga nie jest opisana na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ ; nie była podawana w informacji o wydarzeniu - tylko adres muzeum.	-Poruszanie się po instytucji nie zostało opisane na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ . - Brak pętli indukcyjnych i to tu point. +Możliwe zorganizowanie tłumacza PJM.	+Otwarcie wystawy było nagłośnione, - ale nie było pętli indukcyjnych i tłumacza PJM. +Warsztaty nie wymagały nagłośnienia, to kilkunastoosobowe zajęcia. +Prowadzący pokazywali zwierzęta, -również bez pętli indukcyjnych i tłumacza PJM.	+Utrzymuje my kontakt poprzez informacje w mediach społecznościowych, + marketing szeptany, +stronę https://muzeum-drozdowo.pl/ , +listę mailową, +informacje w radio, +plakaty.

OBSZAR: PORUSZANI E SIĘ	+Dostępna strona internetowa, jest podany kontakt do koordynatorki dostępności; +plakaty na słupach ogłoszeniowych; +radio; +fora społecznościowe akwarystyczne, +marketing szeptany, +artykuły na portalach akwarystycznych, +banery na portalu 4lomza i MyLomza +Strona internetowa z tekstem o dostępności architektonicznej w parku i pawilonie przyrodniczym oraz informacją o braku podjazdu w budynku zabytkowym (w którym było wydarzenie).	+Informacja na plakatach, stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ , FB o cenie biletu oraz konieczności zapisu się na listę chętnych na warsztaty (ilość miejsc ograniczona). Zakup biletu w dniu imprezy w kasie muzeum.	-Droga nie jest opisana na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ ; nie była podawana w informacji o wydarzeniu - tylko adres muzeum. -Na placu między budynkami wystawienniczymi i parkingiem wewnętrznym są wysokie krawężniki, + możliwa jest pomoc alternatywna.	-Poruszanie się po instytucji nie zostało opisane na stronach https://muzeum-drozdowo.pl/ . +W Muzeum jest winda do piwnicy, gdzie odbyło się wydarzenie. -Na razie brak podjazdu dla osób korzystających z wózków inwalidzkich, +możliwa pomoc pracowników.	-W miejscu wystawy, w piwnicach, są niskie stropy. - Duża ilość ludzi na malej powierzchni, utrudniała poruszanie się. +Warsztaty były kameralne, z mniejszą ilością osób, w innej sali.	+Utrzymuje my kontakt poprzez informacje w mediach społecznościowych, +marketing szeptany, +stronę https://muzeum-drozdowo.pl/ , +listę mailową, +informacje w radio, + plakaty.
OBSZAR: ROZUMIENI E	+Prosty tekst na stronie internetowej, jest podany kontakt do koordynatorki dostępności; +plakaty na słupach ogłoszeniowych z małą ilością tekstu,	+Informacja na plakatach, stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ , FB o cenie biletu oraz konieczności zapisu się na listę chętnych na warsztaty	-Droga nie jest opisana na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ ; nie była podawana w informacji o wydarzeniu - tylko adres muzeum.	-Poruszanie się po instytucji nie zostało opisane na stronach https://muzeum-drozdowo.pl/ . +Możemy zapewnić obecność pracownika Muzeum - osoby wspierającej -	-Duża ilość osób i ścisk na wernisażu były niekomfortowe, zaburzające rozumienie. +Warsztaty były kameralne, z mniejszą ilością osób, w innej sali,	+Utrzymuje my kontakt poprzez informacje w mediach społecznościowych, +marketing szeptany, +stronę https://muzeum-drozdowo.pl/ um-

	+proste informacje w radio i banerach na portalu 4lomza i MyLomza	(ilość miejsc ograniczona). Zakup biletu w dniu imprezy w kasie muzeum.		zwiększającej bezpieczeństwo psychiczne gościa, posługującej się językiem prostym.	+z możliwością spokojnej rozmowy z prowadzącym.	drozdowo.pl/ , +listę mailową, +informacje w radio, + plakaty.
OBSZAR: CZUCIE	+Prosty tekst informacji, z wiadomością, że będą też zajęcia warsztatowe. +Zamieszczone na stronie internetowej, +plakatach na słupach ogłoszeniowych, + w radio i +banerach na portalu 4lomza i MyLomza.	+Informacja na plakatach, stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ , FB o cenie biletu oraz konieczności zapisu się na listę chętnych na warsztaty (ilość miejsc ograniczona). Zakup biletu w dniu imprezy w kasie muzeum.	-Droga nie jest opisana na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ ; nie była podawana w informacji o wydarzeniu - tylko adres muzeum.	-Poruszanie się po instytucji nie zostało opisane na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ . +Możemy zapewnić obecność pracownika Muzeum - osoby wspierającej - zwiększającej bezpieczeństwo psychiczne, posługującej się językiem prostym.	-Duża ilość osób i ścisk na wernisażu były niekomfortowe, zaburzające rozumienie. +Warsztaty były kameralne, z mniejszą ilością osób, w innej sali, z możliwością spokojnej rozmowy z prowadzącym. +Można było dotknąć niektóre zwierzęta, poczuć ich skórę i ciepło.	+Utrzymuje my kontakt poprzez informacje w mediach społecznościowych, +marketing szeptany, +stronę https://muzeum-drozdowo.pl/ , +listę mailową, +informacje w radio, +plakaty.
UWAGI OGÓLNE	- Zdiagnozowaliśmy , że nasze wyprzedzenie promocyjne (2 tyg.) było niewystarczające dla części osób z niepełnosprawnościami.	- Nie prowadzimy sprzedaży biletów, tylko zakup bezpośredni w kasie muzeum w dniu imprezy	-Droga nie jest opisana na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ ; nie była podawana w informacji o wydarzeniu - tylko adres muzeum.	-Poruszanie się po instytucji nie zostało opisane na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ . +Możemy zapewnić obecność pracownika Muzeum - osoby wspierającej - zwiększającej bezpieczeństwo psychiczne, posługującej się językiem prostym.	-Poruszanie się po instytucji nie zostało opisane na stronie https://muzeum-drozdowo.pl/ . +Możemy zapewnić obecność pracownika Muzeum - osoby wspierającej - zwiększającej bezpieczeństw o psychiczne.	+Utrzymuje my kontakt poprzez informacje w mediach społecznościowych, +marketing szeptany, +stronę https://muzeum-drozdowo.pl/ , +listę mailową, +informacje w radio, +plakaty.

PUBLICZNOŚĆ I RELACJE

1. **Proszę wskazać obszary dostępności według Modelu Dostępnej Kultury, których reprezentanci pojawiają się w instytucji?**
 - ☒ OBSZAR WIDZENIE
 - ☒ OBSZAR SŁYSZENIE
 - ☒ OBSZAR PORUSZANIE SIĘ
 - ☒ OBSZAR ROZUMIENIE
 - ☒ OBSZAR CZUCIE
2. **Reprezentanci Ci pojawiają się w instytucji jako:**
 - ☒ PRACOWNICY
 - ☐ WSPÓŁPRACOWNICY I ZLECENIOBIORCY
 - ☐ WOLONTARIUSZE
 - ☒ PUBLICZNOŚĆ BIERNA
 - ☒ PUBLICZNOŚĆ WŁĄCZONA W DZIAŁANIA
3. **Biorąc pod uwagę specyfikę lokalną (albo dowolną inną, zależnie od zasięgu oddziaływania instytucji), poziom uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i osób starszych w życiu instytucji można ocenić jako:**
 - ☒ Zdecydowanie wysoki (OSOBY STARSZE)
 - ☐ Umiarkowanie wysoki
 - ☐ Niewyróżniający się / niewidoczny
 - ☒ Umiarkowanie niski (OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI)
 - ☐ Zdecydowanie za niski
 - ☐ Trudno ocenić / nie wiem
4. **Czy instytucja ma partnerstwa lub inne relacje ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami i osobami starszymi?**

Tak. Są to głównie: Zespół Szkół Specjalnych w Łomży, Towarzystwo Uniwersytetów Ludowych w Łomży (TUL), Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Łomżyńskiej (TPZŁ), Caritas Diecezji Łomżyńskiej - Centrum Rehabilitacji pw. Św. Rocha w Łomży, Stowarzyszenie „Czas rozwoju”, Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowym Cydzynie i Łomży.

Nie.

Nie wiem.

5. Proszę opisać charakter tych relacji (czas ich trwania, poziom relacji) oraz określić czy mają one charakter formalny (to relacje pomiędzy instytucją a organizacjami pozarządowymi) czy nieformalny (to relacje z pojedynczymi osobami lub grupami nieformalnymi).

Wszystkie relacje są długotrwałe, głównie formalne.

- Zespół szkół specjalnych w Łomży: zwiedzanie wystaw, współpraca w urządzaniu akwariów, organizacja zajęć akwarystycznych w szkole, pomoc od pracownika muzeum i zaprzyjaźnionych z nami akwarystów. Akwaria założono w szkole, co jakiś czas organizowane jest spotkanie akwarysty z dziećmi, udzielane wskazówki nt. utrzymania szkolnych akwariów. Muzeum zaproponowało i pośredniczyło w przekazaniu szkole rzeźb autorstwa osób głuchoniewidomych.

- TUL: doświadczenie organizacji prelekcji i imprez plenerowych, uwzględniających niepełności osób starszych, problemy z poruszaniem i słyszeniem. Przez wiele lat TUL systematycznie organizowało w muzeum spotkania noworoczne. Pracownicy muzeum często są prelegentami dla członków TUL (wykłady głównie o tematyce historycznej), jesteśmy przez nich zapraszani na wycieczki i imprezy. Członkowie TUL to aktywni ludzie (starsi, w części już z niepełnosprawnościami), w dużej części emerytowani nauczyciele. Pojedyncze osoby i grupki nieformalne często uczestniczą w muzealnych koncertach, wykładach itp. Niektóre znajomości, ze służbowych, po latach stały się serdecznymi znajomościami prywatnymi.

-TPŻŁ: w dużej części aktywni starsi ludzie, o zainteresowaniach historycznych – uczestniczący w naszych wydarzeniach, prezes TPŻŁ był przewodniczącym Rady Muzeum.

- Caritas: przed wybuchem wojny na Ukrainie regularnie przyjeżdżały do nas ogólnopolskie turnusy rehabilitacyjne, które mieściły się w ośrodku Caritas w Łomży. Uczestnicy turnusów byli z wieloma dysfunkcjami. Po wybuchu wojny pomieszczenia Caritas zajmują osoby z Ukrainy i turnusy nie są już organizowane, nie przyjeżdżają do muzeum. Prowadzimy obecnie współpracę w ramach zajęć edukacyjnych. Np. w wakacje 2025 wzięło w nich udział, poprzez Caritas, ok. 1.000 kolonijnych dzieci i młodzieży, wśród nich pojedyncze osoby z lekkimi niepełnosprawnościami.

- Stowarzyszenie „Czas rozwoju” - organizacja działająca na rzecz aktywizacji osób z niepełnosprawnościami. Podczas muzealnych Dni ziół narwiańskich, wystawiają stoiska ze swoimi wyrobami, pojedyncze osoby uczestniczą w naszych imprezach.

- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Nowym Cydzynie i Łomży – organizacja zwiedzania wystaw z dostosowaniem do możliwości rozumienia odbiorców, praca/pobyty w parku muzealnym w ramach działań warsztatów terapii zajęciowej, doświadczenie komunikacji, upraszczania i precyzowania poleceń (np. nauka pielęgnowania, korzystania z narzędzi), doświadczenie zachowań trudnych. Był to

odpoczynek połączony z aktywnością fizyczną. Pobyt w parku i pracownikami muzeum działał korzystnie na chore osoby. Współpraca w części niedawno się skończyła – WTZ w Nowym Cydzynie ma nową siedzibę, z dużą własną działką. Muzeum pośredniczyło w urządzaniu działki – przekazaniu WTZ rzeźb autorstwa osób głuchoniewidomych.

Ponadto:

- przewodniczący Rady ds. Osób z Niepełnosprawnościami w Łomży - konsultacja przyjmowanych rozwiązań, głównie architektonicznych, korzystanie z wiedzy i doświadczeń tej osoby, będącej również koordynatorem dostępności łomżyńskiej uczelni wyższej
- kilkakrotnie odbył się kilkumiesięczny pobyt/wolontariat w Muzeum osoby z autyzmem

6. Jakie nowe kontakty i relacje może / chce nawiązać zespół instytucji w niedalekiej przyszłości?

Rozważamy współpracę ze Stowarzyszeniem diabetyków oraz poprzez szpital w Łomży - Ośrodkiem rehabilitacji konnej. Ponadto chcemy włączyć do współpracy/uczestnictwa w muzeum, oddziały łomżyńskie PZG i PZN. Wykonaliśmy już pierwsze rozmowy.

7. Obecności i reprezentacji jakiej grupy osób o szczególnych potrzebach najbardziej brakuje w instytucji?

Muzeum bardzo rzadko odwiedzają osoby głuche i niewidome. Nie wiemy, jak dużo jest osób niedosłyszących i niedowidzących. Zdajemy sobie też sprawę, że nie będzie wiele takich osób – jesteśmy na terenie wiejskim, najbliżej nas jest Łomża, nie jest to wielkie miasto. Liczymy, że zachęcane podjazdem, którego wcześniej nie było (planowane wykonanie podjazdu X.2025), odwiedzą nas też osoby korzystające z wózków inwalidzkich.

ZASOBY DOSTĘPNYCH TEKSTÓW KULTURY

1. **Czy w zasobach instytucji są teksty kultury dostępne dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?**
 - a) Tak, dostępne dzięki narzędziom i usługom adaptacyjnym: czytnik ekranu na stronie <https://muzeum-drozdowo.pl/> , opisy eksponatów w języku prostym.
 - b) Tak, opracowane od początku jako dostępne: strona <https://muzeum-drozdowo.pl/> instytucji
 - c) Nie.
 - d) Nie wiem.
2. **Jak oceniana jest przez Was liczba dostępnych tekstów kultury w instytucji?**
 - a) Dostępnych tekstów kultury nie ma.
 - b) Jest ich za mało – oferta nie jest zadowalająca dla publiczności: nie ma materiałów z PJM, pętli indukcyjnych, punktów totupoint, przedprzewodnika, wideoprzewodnika, tekstów alternatywnych do zdjęć
 - c) W sam raz dla obsługi naszej publiczności o szczególnych potrzebach.
 - d) Jest ich „za dużo” – czujemy, że nie wykorzystujemy wszystkiego w pełni.
3. **Jak przechowywane są narzędzia dostępu, np. audiodeskrypcje, nagrania w języku migowym, karty w tekście łatwym do czytania, itp.?**
 - a) Tylko on-line albo jako kopie cyfrowe.
 - b) Tylko w formach tradycyjnych (fizycznych).
 - c) I tak, i tak – w zależności od obiektu (cyfrowo i papierowo – np. audiodeskrypcja)
 - d) Nie wiem.
4. **Czy baza dostępnych tekstów kultury albo informacje o nich są dostępne dla publiczności?**
 - a) Tak, online.
 - b) Tak, w siedzibie instytucji.
 - c) Nie.
 - d) Nie wiem.
5. **Jakie teksty kultury są dostępne?**

Dostępne są opisy eksponatów i ciekawostki w prostym języku, audiodeskrypcja, informacje o wydarzeniach na plakatach, plansze zewnętrzne w ogródku ziołowym, informacje na stronie <https://muzeum-drozdowo.pl/>

6. **Jakie są największe przeszkody w udostępnianiu tekstów kultury w instytucji?** Przeszkodami jest brak: pętli indukcyjnej, punktów totupoint, materiałów z PJM, wideoprzewodnika, przedprzewodnika, tekstów alternatywnych do zdjęć.

7. **Podczas jakiego typu wydarzeń zespół instytucji pracuje na bazie dostępnych tekstów kultury?**

Wystawy – opisy i ciekawostki, wykłady pracowników w prostym języku, oprowadzanie, warsztaty przyrodnicze i historyczne.

8. **Czy w otoczeniu instytucji kultury są obiekty dostępne (np. rzeźby, pomniki przyrody, budynki albo widoki i układy architektoniczne)?**

- cały muzealny zespół dworski, wraz z parkiem, jest objęty ochroną jako zabytek, powstały na przełomie XIX i XX wieku. Dwór składa się z dwóch części: willowej (wyższej) i dworkowej (niższej). Historia części dworkowej odsyła nas do budynku modrzewiowego zbudowanego w XVIII wieku, z kolei część willowa została wzniesiona w roku 1895 i połączona z częścią dworkową. Willa to budynek wykonany w stylu klasycyzującym, według projektu Franciszka Lilpopa, zwieńczony wydatnym profilowanym gzymsem.

- pomnik przyrody w parku muzeum: aleja grabowa z czasów Lutosławskich. Park został założony w XIX wieku. Obecnie zajmuje ok. 3 ha i jest tylko częścią dawnego kilkunastohektarowego parku Lutosławskich. Jest to idealne miejsce do spacerów, odpoczynku i miłego spędzania czasu. W parku jest naturalny staw, mostek, rośnie tu wiele interesujących gatunków drzew (tulipanowiec amerykański czy klon zwyczajny odmiana Reitenbacha), jak również krzewów oraz bylin (jak rodgersja kasztanowcolistna).

- tablica pamiątkowa na ścianie dworu o Romanie Dmowskim. Ten ważny polski polityk, jeden z najważniejszych w XX wieku jak i całej polskiej historii, był bardzo dobrym przyjacielem rodziny dawnych właścicieli dworu. Był ojcem chrzestnym dzieci Lutosławskich, odwiedzał Drozdowo, współpracował z Lutosławskimi na niwie politycznej. Sam nigdy się nie ożenił - w nich znalazł przybraną rodzinę. W Drozdowie, w dworze Lutosławskich będącym obecną siedzibą naszego muzeum, spędził ostatnie miesiące życia i tu zmarł 2 stycznia 1939 roku. W roku 2000 na wschodniej ścianie dworu wmurowano tablicę upamiętniającą ostatnie chwile życia Dmowskiego w Drozdowie. Co roku, 2 stycznia, czyli w rocznicę śmierci Dmowskiego oraz 11 listopada w Narodowe Święto Niepodległości, odbywają się przy niej uroczystości patriotyczne.

- zabytkowy kościół parafialny w Drozdowie pod wezwaniem św. Jakuba Apostoła: jednonawowy, neoromański budynek z lat 1869–1878, wpisany do rejestru zabytków. W jego wnętrzu znajduje się m.in. obraz Wniebowzięcia NMP, a przy nim tablice upamiętniające osoby związane z Drozdowem, takie jak rodzina Lutosławskich i żołnierze AK. Warto zwrócić uwagę na neogotyckie ołtarze boczne oraz zabytkową monstrancję z 1588 roku. Kościół ufundowała rodzina Lutosławskich.

- Kaplica grobowa rodziny Lutosławskich: znajduje się na cmentarzu parafialnym w Drozdowie i została wzniesiona w 1870 roku przez Franciszka Lutosławskiego, właściciela majątku. Obiekt ten jest zabytkiem wpisanym do rejestru, charakteryzuje się stylem neoromańskim i posiada dwukondygnacyjną budowę z kryptą w przyziemiu.